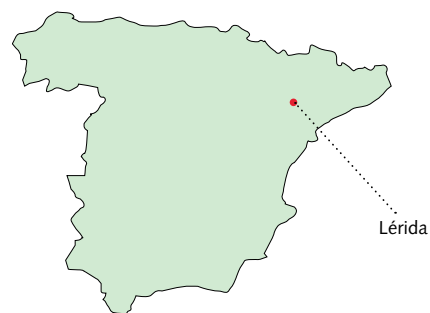

Efficiëntie staat zonder meer voorop op Granja San José in Lérida.

Met 1200 melkkoeien en 14 miljoen kg quotum is het een van de grootste familiebedrijven in Spanje. Eigenaar José Maria Pontes koos daarom niet één grote, maar twee kleinere melkputten.

Spanje

pijlers voor een goeddraaiend bedrijf.' Om het prestatievermogen per werknemer te stimuleren, houdt Pontes een schema bij met daarop vijf parameters per arbeidskracht. 'Iedereen kan het overzicht nakijken. Een prestatietoets zorgt voor een competitieve prikkel in de groep. Het houdt iedereen scherp en komt het bedrijf ten goede.' Ook wat de melkput betreft kent Pontes de kengedaten uit het hoofd. 'Hoeveel koeien je kunt melken per uur is in mijn ogen van geen betekenis. Het gaat erom hoeveel melk je produceert per man en per uur. Duizend kilo melk per persoon en per uur is hier de richtlijn.' Om het management van de omvangrijke veestapel te vereenvoudigen worden op Granja San José kosten noch moeite

José Maria Pontes: 'Arbeidskrachten zijn de belangrijkste pijlers voor een goeddraaiend bedrijf'

Twee zij-aan-zijmelkstallen van twee keer veertien koeien onder hetzelfde dak met daarin telkens één melker. Het is een bijzonder gezicht: twee identieke melkputten naast elkaar. 'We willen zo efficiënt mogelijk werken', knikt José Maria Pontes goedkeurend in de

confronteerd en houden efficiënte lijnen.'

Arbeid is een centraal thema op Granja San José. Drie keer per dag passeren de ruim duizend melkkoeien de melkput in melkbeurten van telkens zeven uur. Inclusief reinigingstijd is de melkstal op die manier ruim 22 uur per dag bezet. 'Eén persoon per melkput werkt ook als een soort motivatie', hervat Pontes zijn argumentatie voor een dubbele melkput. 'Elk van de melkers is baas in zijn eigen melkput. Dat geeft hen een extra goed gevoel.'

Prestatietoets per werknemer

Het melkveebedrijf in het Spaanse Lérida telt naast duizend melkkoeien en gemiddeld tweehonderd droogstaande koeien ook iets meer dan achthonderd stuks jongvee, goed voor 14 miljoen kg melkquotum. Twintig arbeidskrachten

José Maria Pontes: 'We willen zo efficiënt mogelijk werken'

Melk per man per uur

richting van de druk melkende werknemers. 'We hebben er met opzet voor gekozen om met slechts één man per melkput te werken. Tegenover een grote melkput met meerdere melkers heeft dit systeem duidelijk voordelen. Onze melkers kunnen elkaar niet voor de voeten lopen, worden niet met elkaar ge-

staan in voor de verzorging van het vee en het werk op de 350 hectare grond. Pontes, zelf behalve eigenaar ook dierenarts, is zich goed van het management bewust: 'Het succes van een bedrijf hangt af van zijn werknemers. Daar besteden we dus ook veel tijd en geld aan. Arbeidskrachten zijn de belangrijkste

gespaard. Vooral in de melkput is gebruikgemaakt van hoogtechnologische snuffjes. Behalve de melkhoeveelheid en de geleidbaarheid van melk wordt van alle koeien de activiteit gemeten en het gewicht bepaald. 'Zieke of tochtige koeien kunnen we op die manier snel opsporen', toont Pontes de checklists van de

melkput met daarin alle meetapparatuur, leidingen en kabeltjes laat José Maria Pontes zien. 'Door de ondergrondse opstelling blijven machineonderdelen schoner en in een drogere omgeving. Dat levert minder werk op voor het schoonmaken van de melkput en bevordert de levensduur van de machine.'

Dubbele melkput met telkens één melker garandeert hoge arbeidsefficiëntie

veestapel. Het separatiehek doet de rest. 'Automatische separatie is bij een veestapel van deze omvang onmisbaar.' In de machinekamer van de melkput is een industriële wasmachine en droogkast te zien. Ook de kelder onder de

Door telkens bij het wisselen van de koeien de vloer van de melkput te flushen met zuiver water, beperkten de eigenaars van Granja San José de reinigingstijd van de melkput. 'Zo kunnen we de melkstal veel netter houden', legt Pontes uit, waarna hij het systeem van waterrecyclage toelicht. Het spoelwater van de melkput wordt hergebruikt voor het flushen van de mestgangen in de melkveestallen. Elke drie maanden komt het bevuilde water via de beregeningsinstallatie op het land terecht.

Besproeien van land en koeien

Met water wordt kwistig omgesprongen, getuige ook het verkoelingsysteem voor de veestapel. Elke vijf minuten wisselen de ventilatoren af met een vernevelingsinstallatie. De koeien aan het voerhek storen zich amper aan de fijne waternevel. Of water de kostprijs niet fors opdrijft in een dergelijk droge regio? 'Water is hier geen grote kostenpost', staat Pontes even stil bij het grote verbruik. 'Normaal valt in deze regio van Spanje genoeg regen, weliswaar binnen een kort tijdsbestek. Ook voor het land zijn we volledig afhankelijk van de grote opvangbekkens. Geïrrigeerde grond is duur. De kostprijs daarvan loopt gemakkelijk op tot 24.000 euro per hectare.' Wat het werk op het land betreft, kiest het bedrijf ervoor zoveel mogelijk in eigen beheer te doen. 'Ruim 75 procent van het werk nemen we voor eigen reke-

ning', geeft Pontes aan. De rest van het werk, zoals de maaisoogst, besteedt hij uit. De reden voor de grote aandacht die wordt besteed aan teelten is duidelijk: 'Ruwvoer is een van de slagingsfactoren voor goede bedrijfsresultaten.'

De torenhoge 305 dagenproductie van ruim 12.000 kilo melk met 3,55% vet en 3,10% eiwit komt al snel ter sprake. Daartegenover staat een vervangingspercentage van dertig procent. 'Langleefbaarheid is niet van belang in ons fokdoel. Het gaat hier om levensproductie en wat een koe aan het eind van haar leven heeft opgebracht. Een koe vertrekt hier gemiddeld op een leeftijd van 58 maanden en gaf in die tijd ongeveer 40.000 kg melk. Dat is wat telt. Neem nu een koe met een gemiddelde productie van 8000 kg melk. Die moet daar toch veel langer over doen?'

Ook in de fokkerij staat efficiëntie voorop. 'We zoeken de gulden middenweg tussen een goed type en een goede productie. Daarom proberen we altijd de beste stieren van de wereld te gebruiken. Het land van afkomst speelt voor ons geen rol.' Toystory, Dolman, Titanic, Zenith en Cutlar (v. Igniter) kregen de afgelopen tijd veel kansen.

'We zoeken maar één ding: koeien die probleemloos en efficiënt melk produceren.'

Annelies Debergh